

„GAZETA“ ieșe în fiecare zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 Nr. 1 de Duminică 2 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 Nr. 1 de Duminică 8 fr. pe an.
 Se primumeră la toate ofi-
 ciele postale din țară și din
 afară și la d-nii colectori.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30. etajiu
 I. Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un esem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVI.

REDACTIUNEA,
 Administrațiunea și Tipografia
 Brașov, piața mare nr. 30.
 Scrisorile nefrancate nu se
 primesc.
 Manuscrisele nu se retrimit.
 INSERATE
 se primesc la Administrațiunea în
 Brașov și la următoarele
 BIROURI de ANUNȚURI:
 În Viena: la N. Dukos Nachf.,
 Nux. Angenfeld & Emmerich
 Loeber, Heinrich Schalek, A. Op-
 pelik Nachf., Anton Oppelk.
 În Budapesta: la A. V. Gold-
 berger, Ekstein Bernat, Juliu
 Leopold (VII. Erzsebet-körut).
 PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie garmond pe o colonă 10
 bani pentru o publicare. Pu-
 blicări mai dese după tarifară
 și învalia. — RECLAME pe
 pagina 3-a o serie 20 bani

Nr. 41.

Brașov, Vineri 21 Februarie (6 Martie).

1903.

Mórtea unui mare Ceh.

Națiunea cehă a îmbrăcat mare doliu.

Unul dintre cei mai valoroși conducători naționali ai Cehilor, ba putem dice, cel mai însemnat dintre ei, în a doua jumătate a veacului al 19-lea, Ladislau Rieger, a răposat alaltă-eri după amedii în Praga.

Cine, din câți au răsfoit în istoria monarhiei noastre dela 1848 încôce, nu cunósce acest nume, cine dintre cei-ce au urmărit evenimentele politice interioare petrecute dela publicarea diplomei din 20 Octomv. 1860, n'a admirat zelul, energia și tenacitatea, cu care Rieger a știut să lupte pentru emanciparea și înaintarea națiunii sale?

Chiar și adversarii săi de odinioară recunosc adji valôrea acestui politician și influința, ce a exercitat-o el timp îndelungat nu numai asupra poporului său, ci chiar și asupra dezvoltării lucrurilor în Austria.

Organul liberalilor și centraliștilor nemți, cari au urit mai mult pe Rieger, pe când s'afia în fruntea partidului național cehic, vine acuma și apretiează în modul următor rolul ce l'a avut:

„Cu mórtea lui Rieger“, dice amintita fôie, „se încheie un însemnat capitol de istorie austriacă. Căci ceea-ce Cehii însemneză adji politicesce în Austria, este în cea mai mare parte opera lui Rieger. Conștiința lor națională au deșteptat-o Kolar și Hanka, istoria lor le-a dat-o Palacky, aceea însă, că au devenit o putere politică în Austria, ei are să o mulțumescă naturului învăpăiat, impetuos, pêtruns de un simț național plin de o estra-ordinară însuflețire a lui Ladislau Rieger“.

Aducem mai jos o schiță biografică a acestui mare patriot și naționalist boem și aici ne mărginim a reaminti unele momente din epoca, în care și-a desfășurat Rieger talentul și însușirile sale rare în serviciul cauzei sfinte a poporului său; momente ce stau, mai mult ori mai puțin, în legătură cu însemnatele străformări de drept public și politice, prin care am trecut și noi cei din partea răsăritenă a monarhiei.

Rieger s'a distins înainte de toate prin stăruința sa de fer în a deștepta conștiința națională a poporului cehic și a'l îndruma pe cărarea liberării sale de cătușile germanisării. Caracteristic pentru direcțiunea și spiritul stăruințelor sale este faptul, că a fost între conaționali săi primul, care avu curajul a ține pe la începutul anilor 1840, cu ocaziunea promoțiunii sale la universitatea din Praga, o vorbire cehică, pe când era prescris a se ține disertațiunii numai în limba germană sau latină.

După o statistică din acele vremuri se mărturiseau în Praga abia numai vre-o 30.000 locuitori ca Cehi, ér cei-lalți treceau toți de Germani, pe când adji s'a întors cu totul proporția și între 300.000 locuitori sunt numai vre-o 26.000 Germani.

Acésta este a-se mulțumi propagandei puternice naționale, ce a fost condusă aprópe o jumătate de veac de Dr. Rieger.

Pas de pas Cehii sub conducerea lui Rieger și-au recucerit basa de dezvoltare națională și prin institutiile de cultură națională, ce și le-au creat au progresat de minune încât adji stau să întrécă pe totă linia pe conlocuitorii lor germani.

Ca vorbitor puternic Rieger ade-seorî a apêrat cu multă vervă principiile egalei îndreptățiri naționale în parlamentul vienes și vorbirile lui au contribuit a încurajia și pe luptătorii pentru egala îndreptățire din partea de dincóce a monarhiei.

În consiliul imperial din Viena (1860) Rieger cu ai săi a apêrat drepturile autonome ale Ungariei față cu pretensiunile centraliste. Șapte ani mai târziu, când s'a încheiat pactul, Ungurii nu s'au arătat recunoscători Cehilor și au încheiat alianță cu Germanii în contra celorlalte naționalități din imperiu.

Rieger avusese conexiuni în Paris cu emigrațiunea maghiară și trăia în amăgirea, că Cehii se vor pute înțelege cu Ungurii. A încercat odată și în anii 1880 o apropiere, dér fără de nici un succes.

La bătrânețe a trebuit să se convingă conducătorul ceh, că cu supremației unguni nu va fi nici odată posibilă o înțelegere pentru realizarea fie și numai în parte a principiului egalei îndreptățiri.

Și acésta desamăgire va fi contribuit și ea, pe lângă altele, a amări pe acela, căruia amicii săi îi diceau odinioară, că e un Deak al Cehilor.

Disolvarea dietei? „Information“ din Viena scrie următoarele: „Din di și devine tot mai verosimilă scirea, că dieta ungară va fi disolvată, fiindcă guvernul necondiționat respinge concesionile, ce partidele obstructioniste le pun ca preț pentru primirea proiectelor militare.“

In dieta ungară continuă desabaterea asupra proiectelor militare. În ședința de alaltă-eri au vorbit patru oratori. Lovasz Márton a combătut violent proiectele. El a đis, că sarcinile sancțiunii pragmatice le pórta numai Ungaria, ér Austria nu recompensază cu nimic jertfele Ungariei. Situația geografică a țării e favorabilă înființării statului național. Cere, ca Ungaria să nu se amestece în cestiunea balcanică, căci nu e nici un pericol pentru Ungaria, decât Sêrbii se vor uni într'un stat. Pentru ocuparea Macedoniei Ungaria n'are să voteze nici un recrut. Honveđimei ungaré se i-se dea tunuri. Nația maghiară vré să-și organizeze armată națională. „Liberalii se nu apere pe regele și dinastia față cu partidul 48-ist, căci opoziția nu e rebelă, ea luptă pentru regele maghiar, ea vré ca coróna ungară milenară, pe lângă care coróna austriacă e mai tînără și numai „parvenită“, se o curețe de pravul și cenușa, ce s'a pus pe ea în visteria (Schatzkammer) împêrătésca austriacă“.

O interpelare în „Reichsrath“. Am semnalat la ultimele sciri de ieri, că deputatul Schönerer și soți a interpelat pe ministrul-president Koerber în cestiunea „prigonirilor contra Germanilor din Ungaria. Interpelarea dice, că în Ungaria se urmăresce adji tot ce este german. Reamintesc apoi procesele și condamnările politice din timpul din urmă și dice, că prigonirile acestea pot să influințeze asupra relațiilor externe ale Austriei. Din motivul acesta guvernul este învitat să intervină în favorul unei tratări mai bune cu Germanii din Ungaria.

Cestiunea orientală.

Nu numai în dieta din Budapesta, ci și în „Reichsrath“-ul din Viena și în parlamentul din Roma scim, că s'au făcut interpelațiuni cu privire la politica orientală.

Ministrul-president Coloman Szell a răspuns în ședința de alaltă-eri a dietei la interpelația, ce i-s'a adresat. El și-a dat silința a liniști spiritele și a declara, că politica orientală a monarhiei culminează în menținerea statului quo în Balcani, respectându-se integritatea teritorială a Turciei. A mai declarat Szell, că scopul călătoriei contelui Lamsdorff la Viena a fost de a conferi cu ministrul de externe austro-ungar asupra regulamentelor prin aplicarea cărora să se facă capet nemulțumirilor fôrte periculoase, ce s'au ivit în unele provincii ale Turciei europene. Cele două mari puteri condamnă tóte tendințele, ori din care parte ar veni ele, cari ar avé de efect transformări pe cale de violență. Dêcă însă contrar acestui avertisment populația din provinciile amintite s'ar deda la acte revoluționare, nimenia, și prin urmăre nici Rusia nu va împiedeca pe Turcia de a aplica forța contra forței. Speră însă, că Turcia va urma binevoitôrelor sfaturi ale puterilor și că demersul Austro-Ungariei și Rusiei nu va fi lipsit de rezultat.

Interpelatorul Csavolszky nu e mulțumit cu răspunsul, el n'are încredere în Rusia și e de părere, că ușor pôte izbucni un rêsboi. Adevêrul este, că Rusia face pregătiri de rêsboi, ceea-ce o dovedesc și cartea galbenă francesă.

Col. Szell replicând spune, că nimeni nu pôte să dea garanții asupra cestiunilor de natura acésta, mai ales în Balcani, unde e îngrămădit mult material combustibil, unde se pôte dice, că ori-ce loșor este un cuib de furtuni și unde neverosimilul și imposibilul adese-ori este verosimil și posibil. Trebuie să se țină cont de situația dată. Cu cât ne temem mai mult de-o conflagrație, cu atât interesul cel mai înalt al statului pretinde, ca în momentul pericolului să fim tari, să fim gata în apêrarea monarhiei.

Aprópe în același sens a vorbit și ministrul-president Koerber, răspundând la interpelația lui Vuković. Puterile, dice Koerber, sunt firm decise a-se îngriji de împlinirea obligamentelor ce Turcia le-a luat asupra-și, și nu se vor mulțumi cu simple promisiuni. Populația creștină din Turcia trebuie să fie cu încredere față de silințele puterilor și să nu se lase a fi răpită la acte, cari ar îndreptăți Turcia la mészuri represive.

Răspunsul celor doi miniștri presidenti n'a împrăsciat însă tóte temerile și

îngrijirile. În cestiunea acésta a vorbit și secretarul de stat în ministeriul de externe al Italiei, care a spus, că cu privire la cestiunea balcanică există între Italia, Austro-Ungaria și Germania o convenție secretă, dér nu pôte descoperi nimic din conținutul ei, căci atunci ar trebui să aducă în publicitate conținutul tractatului triplei alianțe, care însă este secret. Există așa-dér o convenție secretă în cestiunea orientală, precum și între Austro-Ungaria și Rusia există o înțelegere éráși secretă. Aici zace de-ocamdată importanța cestiunii.

Privitor la cele ce se petrec în Balcani, telegraful aduce următoarele sciri mai de sémă:

Lui „Srbobran“ din Agram i-se anunță din Trebigne, că guvernul muntenegrean a învitat pe toți bărbații capabili a purta arma, să fie gata de a pleca de-alungul grantei spre Novibazar. Principatul muntenegrean nu a luat încă în posesiunea sa ținutul Plava, ce i-s'a garantat prin tractatul de la Berlin, și decât în Peninsula-balcanică s'ar schimba statu quo, Muntenegrul va ocupa acel ținut.

Din Ueskub se confirmă scirea, că lângă Vladimirov a fost o ciocnire sângerósă între resculari bulgari și jandarmaria turcósca. Bulgarii în număr de 60 erau înarmați cu puseți Mannlicher. Dintre Bulgari au căđut 6 inși și un colonel, al cărui nume nu e cunoscut.

Mișcarea Albanesilor ia proporții, și în Europa începe să prindă tot mai multă consistență ideia, că Sultanul îi împinge pe Albanesi la luptă în contra reformelor.

Probleme economice.

(Reuniuni de credit și economii. Societăți cooperative de producțiune și desfacere.)

— Fine. —

Poporul urmărit de execuțiunii pentru datorii sale la bancă, s'a pus pe rezistență pasivă, ca ultimul remediu de scăpare (?), și amenință, cu mórtea, pe cel ce va cuteza de a cumpêra pământurile lor și casele, ori a se muta între dênșii și pe hoțarul lor. Publicarea și vânđarea casei și a moșiei străbune la licitațiune publică, lor nu le mai face nici o impresiune, așa că i-au vândut case cu curți, grădini, cu pometurî, cu acareté economice complete, cu vite și unelte cu tot cu 5—10 jug. moșie pentru câte 2—5—8—10 coróne, pe cari din lipsă de cumpêrători tot banca le-a cumpêrat, dér le lasă de-ocamdată în folosința lor — plătindu-i chirie. Astfel banca „Furnica“ a luat în posesiunea ei de la licitație publică între 6—700 jugere catastrale, arături și fênațe din vr'o 2000 jug. pământ de hrană în total, deosebit de case de pêtră cu grajduri, șurî de pêtră, curți spațioase cu grădini etc.

E bine așa? Éta unde pôte duce acordarea de prea mari credite, și executarea lor la timpuri nepotrivite! Trebuie însă să avem în vedere, că aici se pierd nisece averi pur românesci, de moșteni vechi din neam în neam de multe sute de ani rămase în mâna și stăpânirea unei și aceleai familii românesci, trecute și păstrate cu sfințenie prin tóte cataclismele, cari nu este bine să se piérdăși înstreineze cu una cu două. Înainte li-le păstra „Protimisul“ de înstrênare și vinderea la străini,

ați-le pune în vânzare cu toba în bloc, banca.

Ni-se va obiecta, poate, că averea lor nu se pierde și nici înstrăinează pentru românii ca popor, căci banca este românească și banca trebuia să urmărească pe debitorii săi și până în pânzele albe, ca să-și scotă paralele împrumutate cu dobânda lor cu tot. Așa este, o recunoscem și noi, d-ru nu trebuie uitat, că banul este internațional și prea ușor s'ar putea, ca banca românească „Furnica“ să ajungă tot așa de bine sub dependența și influința altei bănci străine, care va merge mai departe decât ea cu pământurile deposedaților, și cautând eventual a le vinde cât mai scump *statului ori la coloniștii săci*, și pe moștenii români să-i scotă din casele lor și din sat cu puterea armată și cu jendarmii!

Evident, că în interesul conservării și consolidării neamului nostru românesc, nici cu acțiunea de executare en bloc până în pânzele albe, de pân' acum, a „Furnice“ nu merge, și nici cerbiția poporului întărit și demoralizat la culme, nu duce la nimic. Trebuiau căutate și găsite alte căi și mijloce de procedare, cari sub raporturile date se țină cont mai bine de starea de fapt a lucrurilor și se caute să satisfacă în amândouă direcțiunile. Bună-ori prin consolidarea datoriei tuturor sătenilor nevoiași cu procente scădute și amortiment, să li-se îngăduie a-și achita datoriile într'un număr mai mare de ani 10—15—30 ani și să li-se restituie dreptul de proprietate asupra moșilor luate de bancă. Și dacă banca „Furnica“ nu o poate face acosta ea singură, cu mijlocele ei restrinse (?), să recurgă la ajutorul altei bănci mai puternice, și să le invite la o acțiune de salvare comună.

De altă parte, dacă după experiența de pân' aci se constată, că țeranii nu mai pot plăti din pământurile lor sleite și neglijate datorii lor, banca „Furnica“ basată pe ceea-ce posedă deja astăzi, să ceară și să se execute *comasarea generală pe întreg hotarul Gridului*, și să-i dea apoi fiecărui pământul comasat în 2 părți: una de arătură și alta de fân, d-ru să și intabuleze pretențiunea ei din nou asupra fiecărui, până la achitare. La comuna săsescă vecină, în urma comasării executate incomplet și cu o mulțime de greșeli, ca la ori-ce început și lucru ne mai vedut aplicat unde-va, pământul a crescut cu 30% și mai bine în valoare și producțiune, prin reducerea speselor de cultură, prin siguranța și posibilitatea mai mare de a-l munci mai bine și la timp, și sub toate rapoartele foloșele sunt mai mari — încât țeranii sași de acolo vor să ceară acum d-ru să și singuri, nesiliți de nimeni, o nouă comasare — ca să le dea pământurile fiecărui în 2 părți în loc de 11—15, câte au astăzi. Așa va fi și în cazul de față.

Speșele comasării se rebonifică tuturor în 3—4 ani de zile prin simplificarea și reducerea cheltuelilor de cultură. Ceea-ce sătenii ați nu pot plăti din moșiile necomasate constatate din câte 50—60—200 de părți, împrăsciate în 3 câmpuri și îndăvâlmășie, vor plăti și achita de sigur în scurtă vreme din moșiile și pământurile comasate, putându-le munci și cultiva cu mai multă îngrijire la timpul oportun și îngrijindu-și mai bine și de vite vara și iarna, ca să le dea și ele foloșe mai mari și să producă gunoii mai mult.

Banca „Furnica“ își va ajunge atunci și scopul ei nobil de a fi îndrumătoarea poporului pe terenul economic și social. Poate ar putea face ceva și Ven. Consistorele metropolitane de la Blăși și Sibiu, interesându-se mai de aproape de păstoria lor și ridicarea stărei morale a poporului din Grid.

Termin deci dicend: Bănci române! salvați Gridul românesc și pe Gridanii până mai este încă timp — și nu lăsați să se spargă și depopuleze un sat vechiu de boieri moșteniți și peste tot favorizați și puneți la cale syndicate și societăți de producțiune!

Ión de pe Văcarea.

Mórtea lui Dr. Rieger.

O scire telegrafică din Praga anunță, că Dr. Francisc Vladislav Rieger, membru în casa Seniorilor austriaci, a încetat din viață alaltăeri înainte de-amiad.

Dr. Rieger s'a născut la 18 Decembrie 1818. Tatăl său era morar de meserie și voia să facă și din fiul său morar. Mamei sale însă i-a succes să convingă pe bărbat, că copilul trebuie dat la învățătură, căci era deștept și talentat. Rieger a făcut bacalaureatul la gimnasiul din Praga, și a ascultat științele de stat la universitățile din Viena și Praga, unde a luat doctoratul în drept.

În Martie 1848 voia să călătorască în Italia, însă evenimentele de atunci l'au reținut în patrie. Din Aprilie 1848 s'a dedicat cu totul politicii. El a fost unul din primii convocatori ai congresului cehic ținut în Praga. A făcut parte din guvernul provincial din Maiu 1848, a cărui problemă era să desbată cu împăratul Ferdinand. Avea alături de el pe Palacky și Brauner. Împreună cu contele Nostitz a prezentat împăratului în Innsbruck un memoriu asupra drepturilor istorice ale Boemiei. Revoluția, ce a izbucnit la Rosalii în Praga, a nimicit ori-ce rezultat al acestor misiuni.

După uciderea lui Latour, Rieger s'a refugiat în Praga, unde cu 28 deputați a protestat contra hotărârilor parlamentului vienez.

De la 1850, Rieger s'a retras pe un timp ore-care de pe terenul politicii active și s'a dedicat studiilor științifice și literare. Mai târziu deveni intendentul teatrului cehic. Activității lui au să mulțumescă Cehii, că au astăzi teatru național atât de distins. La 1859 a inițiat publicarea Enciclopediei naționale cehice. În 1860 a publicat numeroase articole în ziarul „Nord“ din Bruxella, cari au apărut și în broșură, sub titlul „Les slaves d'Autriche“.

De acum începând Rieger a pașit erași pe terenul activității politice. Publicarea diplomei din 1860 l'a aflat, împreună cu Palacky, în fruntea partidului național cehic și la alegerile din 1861 pentru dieta provincială, a desfășurat o mare activitate. În Aprilie fu ales membru în comisiunea provincială. Programul federalistic, ce l'a desfășurat în „Reichsrath“, și l'a numit însuși anticentralist, ca astfel să micșoreze opoziția, ce i-se făcea.

De la 1863 până la 1879 Cehii au observat tactica pasivității față cu „Reichsrath“-ul și cu dieta provincială. Acesta fu periodul în care s'a înăsprit mai tare cesțiunea de naționalitate între Cehi și Germani. La 1868 Cehii și-au formulat pretenșiunile pe baza dreptului public boem. Între subscriitorii memoriului s'a aflat și Dr. Rieger. Mai târziu însă Cehii au părăsit tactica pasivității și Rieger cu soții săi a intrat în „Reichsrath“ sub guvernul lui Taaffe.

La 1887 s'a arătat primul semn de opoziție față cu așa numitul partid al Cehilor bătrâni. Eșiseră pe plan Cehii tineri, cari la 1891 au învins pe întrăga linie. Dr. Rieger n'a mai obținut mandat de deputat, și atunci fu numit membru al camerei Seniorilor austriaci. Majestatea Sa i-a conferit tot atunci titlul de baron.

Mórtea lui Rieger a urmat după scurte suferințe. N'a fost bolnav decât 4—5 zile.

„Slavische Corr“ spune, că ministrul president Koerber a adresat fiului lui Rieger o telegramă de condolență Clubul cehic, clubul marilor proprietari conservativi, presidentul parlamentului și alții au condolat de asemenea. Doliul Boemiei și al poporului cehic e mare, deore-ce reprezentantul era unul din cei mai iluștri reprezentanți ai aspirațiunilor neamului său, care a exercitat o mare influență asupra sorții națiunii cehice și a Austriei și și-a câștigat merite neperitoare în lupta pentru emanciparea poporului ceh.

SCIRILE DILEI.

— 20 Februarie v.

Monarchul în Budapesta. Majestatea Sa monarchul a ascultat alaltăeri liturghia în biserică din Buda, după care apoi s'a ocupat cu afaceri de stat. Mai târziu a făcut o plimbare în grădina palatului. Prima audiență generală se dă ați Joi. Ați și Sâmbătă se dă și câte un prând de curte, la care sunt oficioși 30 persoane.

Agata Bârsescu. După cum aflăm, distinsa noastră tragediană d-șora Agata

Bârsescu, înainte de a pleca la America, unde are un angajament, va juca de adio încă odată pe scena Teatrului Național din Bucurasci. Tot-deodată ni-se comunică, că d-șora Bârsescu va sosi în curând la Brașov. D-șorei Bârsescu i-se va da o binevenită ocaziune, acum când societatea teatrală a d-lui Leo Bauer își începe stațiunea sa în orașul nostru, să jöce într'o sêră și la noi, pentru-ca înainte de a se depărta peste ocean să o audim și noi încă odată pe scena germană, decât nu ni-a fost dat s'o vedem jucând cu o trupă română.

Concertul tinerimei din Clușiu.

Ostenelele tinerimei universitare din Clușiu au fost încoronate de un succes desăvârșit. Nu numai din Clușiu și împrejurime, ci și din depărtări mai mari s'a prezentat public numeros la concertul tinerimei de la 1 Martie, așa că spațioasa sală a Redutei era literalmente plină. Dintre patronese erau de față d-nele: Vulcan, Sabina Popescu, Dr. Vajda-Veovod, Dr. Filipan, Dr. Ilea, dintre patroni: d-l Gheorghe Pop de Băsesei. Era de față și d-l Iosif Vulcan din Oradea și Coriolan Brediceanu din Lugos. — D-nii S. Negrea, Iuga, Heltner și C. Munteanu au executat un quartet de Mozart, d-șora Delia Olariu a executat mai multe cântece populare românesce; d-șora Aurelia Gerbert a executat fantasia de Saint-Saens, apoi d-na Victoria Popovici, d-șora Ersilia Popovici și d-l Cornel Popovici au executat o simfonie admirabilă. În fine d-șora Virginia Gall a cântat o arie de Donizetti și o doină cu acompaniarea muzicii militare. După concert 10 universitari au executat: Bătuta, Călușerul și Brêul, sub conducerea d-lui Bogdan stud. jur. — Dansul, ce a urmat, a ținut până dimineața. Cadrilul și Romana au fost dansate de aproape 100 părechii.

Monumentul lui Constantin A. Rosetti.

ridicat în Bucurasci pe bulevardul Carol, la încrucișarea cu strada Teilor, va fi inaugurat la 8 Aprilie v. anul curent, în ziua aniversară a morții acestui mare patriot român.

Jubileul încoronării papei.

În ziua de 3 Martie, aniversarea a 25-a a încoronării papei, în basilica Sf. Petru din Roma a avut loc o ceremonie bisericăscă din cele mai pompoșe. Înaintea bisericii soldații italieni mențineau ordinea, în biserică garda elvețiană a pontificelui. Intrarea în biserică nu era permisă, de cât celor ce aveau bilete. Numărul publicului se taxază la 56—60.000 persoane. Papa a fost purtat pe „sedia gestatoria“, încunjurat de 50 cardinali și numeroși metropoliți, episcopi și prelați. După ce a ocupat loc pe tron, cardinalul Langenieux a celebrat liturgia. Corul a executat cântările sub conducerea abatelui Perosi, renumitul compositor. După liturghie papa a intonat „Te Deum“-ul, pe care l'a cântat împreună cu d-nsul tot publicul. Töte clopotele din Roma au început să sune, er papa a dat binecuvântarea, pe care miile de ömeni au primit-o în genunchi. La această ceremonie au asistat corpul diplomatic și următoarele persoane princiare: Gustav, moștenitorul de tron al Suediei, Paula, marea ducesă de Saxa-Weimar, marea ducesă de Mecklenburg, principele Liechtenstein, principele Maximilian, de Baden, contesa Trani și principele de Parma, principele Mirko al Muntenegrului și principele Almodovar, trimisul estra-ordinar al Spaniei. Ceremonia jubilară, care s'a început la örele 11, s'a terminat la 1 și 15. Papa, care în aceeași zi a implinit anul al 93-lea, era bine dispus și ceremoniile lungi nu l'au obosit.

Centenarul lui Quinet.

La ceremonia de la Sorbona din Paris pentru centenarul lui Edgar Quinet, au asistat d-l Loubet, ministrii, mulți senatori și deputați. Ministrul instrucțiunii publice, Chaumier, ministrul României, d-l Ghica și alți oratori au făcut elogiul lui Quinet ca scriitor și filosof.

Permutat telegrafic. Inginerul c. f. u. Reinhold Heegn din Vêrșet, fiind de-

nunțat, că ține cu „pangermanii“, a fost permutat telegrafic la Dobrișin cu ordin, că în 24 de öre să se prezente la noul său post. Inginerul Heegn, care nu se scia de altceva vinovat, decât că își iubea limba și neamul și participa la mișcarea culturală germană a orașului său natal, a refuzat a mai primi serviciu public în Ungaria și și-a dat dimisia. D-l Heegn a solicitat un post de inginer la direcția căilor ferate orientale, pe care l'a și dobândit.

Deputați dietali noi. Lună s'a făcut în două cercuri alegere de deputat dietal, în cercul Făgetului și în cercul secuesc din Csik-Szent-Marton, ajunse în vacanță prin retragerea foștilor deputați. La Făget a fost ales advocatul din Arad Dr. Nemes Zsigmond (jidani), er la Csik-Szent-Marton deputatul de mai înainte, Györfy Gyula, asupra căruia comisia de incompatibilitate a dietei enunțase incompatibilitatea între mandatul de deputat și între celelalte ocupațiuni ale sale.

Princesa Luisa și mamă-sa. Telegraful aduce scirea, că marea ducesă de Toscana a avut o emoționantă întâlnire cu princesa Luisa la Lindau. Prințesa Luisa a declarat, că se simte fericită, că a scăpat de Giron. De câțva timp ea îi înapoiază scrisorile și telegramele, fără ca să le cetască.

Sucesiunea Momulo-Cardini. Cetim în „Adevărul“ din 19 Februarie v.: Înaintea Curței de apel secția II s'au continuat erî desbaterile în procesul pentru revendicarea succesiunii defunctei Momulo-Cardini. D-l Mișu Pherichide, din partea fraților Constantin, a arătat cum actualii posesori ai acestei succesiuni, nu sunt de loc în rudenie cu defuncta Momulo-Cardini. D-l Pherichide, examinând actele părți adverse, și-a exprimat mirarea, cum de se face, că aproape töte actele produse de d-nsii în dovedirea filiațiunii lor, sunt vițiate prin ștersăturile și prin diversele alterațiuni, ce se constată, că au suferit. Pentru dovedirea acestor afirmațiuni, d-l Pherichide a produs înaintea Curței numeroșe copii fotografice, la cari se vede că s'au făcut schimbări de litere și cifre. După d-l Pherichide, a luat cuvântul d-l B. Delavrancea, care a complectat pledoariile colegilor săi și a mai arătat faptul, că adevărații moștenitori ai succesiunii în litigiu puteau fi ușor înșelați, de öre-ce ei sunt nisece simpli țerani, pe când adversarii sunt ömeni rutinați și cunosători chiar în ale dreptului. D-l Delavrancea termină cerend Curței admiterea apelului, er în subsidiar, proba cu martori, pentru stabilirea filiațiunii. D-l Mișu Antonescu, din partea deținătorilor succesiunii în litigiu, răspunde d-lui Take Ionescu și d-lui Pherichide, cu privire la viciul transacțiunii, în basa căreia ei au fost puși în posesiunea moștenirii. Örele fiind înaintate, Curtea a amănat pentru astăzi, continuarea și terminarea desbaterilor în acest lung și interesant proces.

Băgați de sémă! Cetim în „Alkotmány“: „Pentru Duminecă se proiectează o procesiune demonstrativă, meeting și conduct cu torțe în potrivă proiectului militar. N'avem nimic de șis din punct de vedere politic contra singuraticilor oratori ai meetingului, d-ru întrebăm, ce caută acolo Vaszony-Weissfeld, șeful democraților din Budapesta? Säu poate de aceea trebuie să fie și el de față, fiind-că altminterlea n'ar veni „democrații“ la adunare, er fără d-nsii, destul de rușinos lucru, nici nu se poate ține adunare în Budapesta? Atunci mai bine să renunțe la o asemenea adunare contele Zichy și soții săi de principii, pentru-că a fi la un loc cu „democrații“ din Budapesta, nu e mare cinste. Bunul simț față cu maghiarismul nici nu ar admite debutarea „democraților“ într'o afacere serioasă, care este exclusiv afacerea Maghiarilor. Säu și tragă bine de sémă cei ce au pornit mișcarea, decât sunt ömeni serioși, și să judece ce rol dubios jöcă ei alătura cu democrații.“

Furtună teribilă. O furtună teribilă s'a deslăutuit în canalul La Manche, pro-

ducând pagube considerabile. Construcțiunile din port și din stradele învecinate, precum și toate orașele de pe coasta meridională au suferit stricăciuni însemnate. Locuința directorului amiralității, precum și aceea a directorului de la campania maritimă Lloyds, și o uzină metalurgică au suferit de asemenea stricăciuni. Directorul și maestrul acestei uzine au dispărut.

Ministrul-președinte Szell — deputatul Șerban și puil de nrs. Un Român din Voila a prins mai deunăzi un puil de urs și l'a dus la deputatul Șerban, care l'a ținut cât-va timp și acum se gândea ce să facă cu el? În fine i-a venit în gând să-l ofere ministrului-președinte Szell, care l'a și primit și l'a trimis la moșia sa din Ratot. — Un diar german din Budapesta publicând această scire face observația ironică: „Șerban hat dem Szell einen Bären angehängt“, (i-a atârnat de gât un urs, = idiotism german, care s'ar pute traduce pe românește: l'a tras pe sfără, l'a păcălit.)

Congresul telegrafistilor. În Maiu a. c. se va ține în Londra congresul telegrafistilor, la care vor fi reprezentate toate țările „Uniunii postale“. Ședințele le va conduce fiul vestitului Chamberlain, Austin Chamberlain, de prezent magistru postal în Londra. Congresul era să se țină deja în 1901, dăr răboiul cu Burii și mai apoi mărtea reginei Victoria au făcut să se amâne până anul acesta.

Club anarchist. Din Londra vine scirea, că acolo s'a format un mare club anarchist sub presidenția cunoscutului Malatesta, cu scop de a provoca greva generală a lucrătorilor în totă Europa. Clubul a trimis deja apeluri în toate părțile. În Amsterdam e mare agitație, deoarece se așteaptă proclamarea grevei generale.

Sardelele dispărute. Sardelele dispărute din Bretagne s'au găsit în apele germane. S'au scris multe în timpul din urmă despre miseria Bretonilor provocată prin dispariția sardelelor, cu pescuitul căroro își câștigau pâinea. Diarul „Lokal-anzeiger“ din Berlin anunță, că pescarii de pe coastele apusene din Holstein, pe la gurile Elbei au descoperit în diferite locuri, cunoscute ca lipsite de pesci, cantități mari de „scrumbii“, lor până acuma necunoscute. Acele scrumbii au un gust foarte plăcut și se crede, că sunt sardelele dispărute de pe lângă coastele bretone. Presupunerile pescarilor, se dice, că s'au confirmat prin cercetările mai de aproape.

Ce face beția? Ilie Mitrici din Fenelec trăia în concubinăt cu Georgina Tașcă. Traiul lor ar fi fost bun, decă Ilie nu s'ar fi dat în timpul din urmă beției. Din cauza aceasta era mereu certă în casa lor. În ziua de 4 Ianuarie erăși vine Ilie acasă mort de beat. Georgina închide ușa și nu-l lasă să intre. Atunci Ilie, care avea pușca la sine, vîră țeva puscii pe o gaură din ușa și o descarcă. Femeia cădă la pământ mărta. Alaltăeri s'a judecat procesul lui Ilie la curtea cu jurați din Timișoara și a fost condamnat la 6 ani temniță.

Teatru german. Societatea teatrală sub direcțiunea d-lui Leo Bauer, își va începe mâne Vineri, stagiunea sa cu opera în 2 acte „Das süsse Mädel“ de Heinrich Reinhardt.

»Albina«

instituit de credit și economii în Sibiu.

Raportul consiliului de administrație către adunarea generală a acționarilor din 21 Martie 1903.

— Fine. —

Miscarea casei: Intrate la centrală k. 32.278,913.81; intrate la sucursală cor. 10.629,857.30 Suma înratelor 42.908,771.11 cor. Eșite la centrală k. 32.269,857.24 Eșite la sucursală k. 10.593,764.95 Suma eșitelor k. 42.863,119.19 Total 85.771,890.30 corone.

Revirementul în giro-conte al băncii austro-ungare a fost în anul expirat de k. 20.877,157.23, er revirementul prima-notei a fost de k. 38.589,164.63.

Din bilanțul general al anului 1902 rezultă, că:

Suma activelor institutului este cu k. 1.213,556.68, er suma venitului brut cu k. 65,762.22 mai mare, decă în anul premergător. Subtrăgând din venitul brut al anului de k. 1.258,254.52 totalul ieșirilor cu k. 995,130.22, rezultă un profit net al anului de k. 263,134.30 cu k. 4,585.19 mai mult, decă în anul precedent. La acest rezultat filiala noastră din Brașov a contribuit cu k. 63,569.04 fl.

Fondul de pensii al funcționarilor, care în cursul anului a avut erogațiuni de k. 7,435.71 de asemenea a crescut cu k. 33,639.23, ajungând la suma de k. 386,631.

Distribuirea profitului net: Relativ la distribuirea profitului net de cor. 263,124.30, ne luăm voie a face următoarea propunere:

I. Să se dea acționarilor dividenda de 5% prevădută în §. 62 din statute după capitalul social de k. 1.200,000 de corone 60,000.

II. Restul de k. 203,124.30 să se împartă cum urmază: 1. 18% tantiemă statutară (§ 62, b. c. d. e. f.) membrilor direcțiunii comitetului de supraveghiere și funcționarilor institutului k. 36,562.32 2. Remunerațiune funcționarilor fără drept de tantiemă și servitorilor k. 2,490.— 3. Pentru scopuri de binefacere k. 17,300.— 4. Fondului de pensii al funcționarilor k. 16,000.— 5. Fondului special de rezervă k. 22,771.98 6. Supradividendă acționarilor k. 108,000.

Primită această propunere, dividenda anului 1902 va fi tot ca în anul precedent de k. 28 de acție și se poate ridica imediat după adunarea generală.

Fondul special de rezervă va fi de k. 137,766.51.

Fondul de pensii al funcționarilor de k. 402,631.

Terminând vă prezentăm raționinul cu toate conturile sale, rugându-vă, ca după ce veți fi ascultat și raportul comitetului de supraveghiere, să binevoiți:

1. a aproba bilanțul încheiat cu 31 Decembrie 1902 și a da direcțiunii și comitetului de supraveghiere absolutoriu pentru gestiunea lor pe anul expirat; 2. a primi propunerea noastră cu privire la distribuirea profitului net; 3. a distribui suma destinată pentru scopuri culturale și de binefacere; 4. a fixa prețul marcelor de prezentă pe anul curent; 5. a alege doi membri în direcțiune cu mandat pe 6 ani; 6. a alege 5 membri în comitetul de supraveghiere cu mandat pe 3 ani.

Din ședința direcțiunii ținută la 17 Faur 1903.

Iosif St. Șuluțu m. p. Cosma m. p.,
președinte. dir. esec.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorabilă adunare generală!

Subsemnatul comitet de supraveghiere, — pe baza îndatoririlor impuse nouă prin lege și statutul institutului, — în ședințele ținute în 18 și 23 Februarie a. c. în localul institutului de credit și economii „Albina“, am censurat și verificat operațiunile făcute în decursul anului 1902 și examinând cărțile de contabilitate principale și auxiliare ale societății încheiate cu finea anului, le-am aflat în perfectă regulă. — Asemenea cercetând bilanțul și contul de profit și pierdere, încheiate cu 31 Decembrie 1902, le-am aflat bine întocmite și de acord cu cărțile de contabilitate, — prin urmare profitul arătat este real și pe baza constatărilor făcute primind noi bilanțul și contul de profit și pierdere, ne ne luăm voie a propune onoratei adunări generale:

1. a aproba bilanțul și a da direcțiunii absolutoriu de gestiunea sa pe 1902.

2. a aproba propunerea direcțiunii referitoare la împărțirea profitului net de k. 263,124.30 corespunzând aceea dispozițiilor statului și ținând cont de trebuințele actuale, — și în fine

3. a da absolutoriu pentru anul 1902 și subserisului comitet de supraveghiere. Sibiu, în 23 Februarie 1903.

Comitetul de supraveghiere:

Dr. Ilarion Pușcariu m. p. Ioan Crețu m. p.
Nicolau Penciu m. p.

Anunț literar.

Cu ultimele două volume apărute și cari cuprind din teatrul lui Vasile Alexandri *Cetatea Neamțului, Piatra din casă, Paraponinisitul, Florin și Florica, Kera Nastasia, Cinel-Cinel, și Barbu lăutarul* (nr. 199 și 200) Biblioteca pentru toți își încheie, în catalogul său, a doua sută de

volum. Publicând operele de căpetenie ale tuturor scriitorilor români, vechi și contemporani, ca și lucrările marilor scriitori străini, într'o edițiune, care prin efinăta-tea sa este de îndemâna tuturor, *Biblioteca pentru toți* crede, că a lucrat cu folos în ogorul culturii poporului și succesul operei sale de până aci o îndreptătește a pași înainte și tot cu mai multă răvnă în calea ce și-a tras. Librăria editore (Leon Alcalay din Bucuresci), care nu fără însemnate sacrificii asigură existența *bibliotecei pentru toți*, convinsă de absoluta utilitate a unei asemenea publicațiuni, a hotărât a-i da o nouă organizare, grație căreia se-i pōtă stabili pe lângă un control sever al direcțiunii sale culturale, o selecțiune amănunțită a operilor, ce va publica precum și o aparițiune regulată. Noua direcțiune a bibliotecei pentru toți a hotărât să publice succesiv cât mai multe din lucrările vechilor scriitori și cronicari români ne neglijind însă nici literatura modernă română și străină și păstrând publicațiunii caracterul ei enciclopedic. Atât librăria editore, cât și direcțiunea, întru îndeplinirea sarcinei ce și-a luat-o, au nevoie de concursul întregii păturii culte a țerei și solicită acest concurs în numele culturii și educațiunii, care fac devisa bibliotecei pentru toți. — „Biblioteca pentru toți“. Direcțiunea. (Editura librăriei Leon Alcalay Bucuresci Calea Victoriei 37).

ULTIME SCIRI.

Bucuresci, 4 Martie. Aci s'a distribuit la Camera proiectul prin care se înființează în administrațiunea centrală a ministerului de finanțe, direcțiunea statistice generale a finanțelor, care va avea 19 funcționari și pentru care se cere un credit de 43.944 lei.

Bucuresci, 4 Martie. Guvernul rus a înființat o administrație centrală specială separată de ministerul de finanțe, pentru navigația pe Dunăre și Marea-Negă. Actuala societate „Gagarin“, care se află în lichidare, se va desființa, și tot materialul va trece la noua administrație.

Sofia, 5 Martie. Măne Vineri se va serba în toate orașele Bulgariei aniversarea a 25-a a tratatului de pace de la San-Steafano.

Sofia, 4 Martie. Răspunzând la o interpelație a lui Takew, ministrul-president Danew a declarat, că Rusia s'a mărginit a da sfaturi binevoitoare Bulgariei privitor la atitudinea guvernului său, pe când *Austro-Ungaria a pretins să disolve comitetul central macedonean.*

Ueskub, 4 Martie. În lupta de lângă satul Vladimirov, bandele lui Sarafoff au secerat victoria. Turcii au fost siliți să se retragă.

Diverse.

Fumul urtelor e genant și nu odată insuportabil mai ales în orașele mari. Orisonul îl învêie în ceta, infectează aerul, constituind astfel un pericol iminent pentru sănătatea locuitorilor, cari și de altminte rar au ocaziunea să inspire aer curat. Mulți și-au bătut capul, ba își bat și acuma, că în ce chip s'ar pute suprima ivirea și răspândirea acestui fum. Orașul Paris a pus și un premiu respectabil pentru născocirea unui metod de a delătura acesta plagă. Resultatul a fost — că premiul e neatins până în ziua de astăzi. Și în America s'au făcut încercări, căutând să rețină fumul cu vaporii. Esperiențele nu au reușit.

Mai îngrozitor e însă fumul în Londra, unde în zilele negurose e adevărat chin și povară de a trăi. Ceta posomorită împiedecă resfirarea fumului, care planecă astfel pe strade, se depune pe coperișul edificiilor, pētrunde în odăi, murdărind totul, îngreunând plămâni. În Londra era deci necesitatea cea mai adenc

simțită de a curma în ceva mod și chip ivirea norilor de fum. Și, dice-se, că aici au aflat în fine mijlocul de apărare. Reprimarea fumului cărbunilor de pētră e foarte simplă: combustibilul se amestecă cu diferiți azotați (salpetru de Chile și puțin acid azotic diluat), prin ceea-ce oxidarea devine mai energică și cărbunii ard complet, reducând fumul la un minimum.

Iernă grozavă în Siberia.

„Novoje Vremja“ primesce o corespondență din părțile nordice ale Siberiei. Pe acolo ierna a început când omeni se așteptau la începutul toamnei. Zapada a început a căde când se ascuțeau cōsele pentru cosit, și când era să se ducă fēnul acasă, fluviile erau înghețate. La începutul lui Octomvrie, când locuitorii prind pesce de iernă, erau 25 de grade sub zero, fluviile și lacurile erau acoperite o patură grosă de ghiață. Incepuse ierna fără să mai fie și toamnă, ca de obicei. În Noemvrie Decemvrie frigul ajunsese la 50 sub zero, pământul a crăpat, fluvii mici au înghețat până în fund, er cele mari aveau o patură de mai mulți metri de grosă. Paserile și venatul pieriseră de ger cu miile.

Locuitorii ședeau în colibzi, la foc, și nu îndrăneau să iasă; lăsaseră turmele de reni în voia sorții. Pricina trebuie căutăată în marea cățime de ghiță, care a tăbărit toamna la țermurile mării Cara și a Siberiei. Ghița începuse a se grămădi de cu vară, ceea-ce speria și pe Sameozi, căci o mulțime nenumărată de urși albi năvăliseră odată cu gheturile în totă Siberia nordică.

Iernile din ce în ce sunt tot mai aspre în acele părți; pădurile cu frunze cădătoare din ce în ce retrag spre sud, er tunderele căștigă întindere mai mare.

Pare că mergem spre o epocă glaciară, cu atât mai mult, cu cât și în Europa iernile sunt tot mai grele.

Cu toate acestea omeni speciali susțin, că nu s'ar fi schimbat clima în cei din urmă cinc-șeci de ani!

Om scăpat din catastrofa de la St. Pierre. După catastrofa, în urma căreia a cădut victimă orașul St. Pierre, se răspândise șvonul, că în închisorea din nefericita localitate s'ar fi găsit un deținut în viață. De altfel istoria acesta a fost de atâtea ori declarată ca fiind verosimilă, de câte ori a fost desmințită. Acum însă a eșit la ivelă, în New-York un individ cu numele de Josef Sibarice, care pretinde a fi deținutul ce a supraviețuit erupțiunii vulcanului Pelée. A stat la închisore, așa povestesc el, pentru-că cu trei săptămâni înainte de erupțiunea vulcanică, a ucis un om cu pumnalul. Chiar în ziua catastrofei s'a bătut cu un alt deținut și de aceea a fost despărțit de dēnsul și aruncat într'o celulă cu trei etage mai jos, sub pământ. Acesta a fost mântuirea lui. Când s'a produs erupțiunea fatală, el a aușit urletul înfricoșat al muntelui și a vēdut chiar o plōie de foc. Nisce cenușe fierbinte a pētruns în celula lui, îngreunându-i respirația. Au trecut două zile până ce a fost descoperit. Autoritățile au refuzat să-l menție mai departe în închisore, și fiind-că era acoperit de arsuri cu un caracter grav, au dat ordin ca să fie transportat la spitalul din Fort de France, unde a zăcut câte-va luni chinuit de friguri galbene. Ca dovadă de veracitatea celor istorisite, Sibarice arată cicatricele de arsură, ce se vēd încă pe pieptul, mâinile, gâtul și obrazul lui.

Literatură.

— „Balade populare“ de Avram Corcea. O broșură elegant tipărită de 137 pagini, conține o mulțime de poezii populare, cari caracterizează fantasia poetică a poporului nostru. Aceste poezii s'au cules de autor de la un lăutar din Bănat cu numele „Vicenție Micu“. Prețul broșurei e 1 cor. 60 bani plus 20 bani porto. Se poate procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge
pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru
comandație.)

„Clupe de repaus“ de Sorcovă. Un volum elegant, care poate ocupa loc pe masa ori-cărui salon. Prețul 2 corone. (Pentru România 2 Lei 50 bani) porto extra. Credem a fi de prisos a mai recomanda în special această nouă apariție literară. În acest volum găsim un limbaj frumos românesc și niște povestiri scrise cu atâta spirit, încât cartea odată luată în mână, nu o mai pui jos, până nu ai ceterit-o totă. Se poate procura la Tipografia A. Mureșianu pe lângă trimiterea prețului indicat plus 20 bani porto.

Cartea ilustrată pentru copii și copile de George Simu. Această broșură conține poezii istorice și morale spre escitarea gustului de cetit la copii. Prețul 50 bani (+ 56 b. porto.)

Trandafiri și Viorele. Poezii populare culesse și ordonate de Ioan Pop Reteganul. Edit. III. Prețul redus 60 bani (+ 10 b. p.)

Versuri de dor, adunate din poezii române de A. Prețul 50 bani (+ 5 b. porto.)

Doi prinși în cursă, comedia într'un act de A. Kellner localizată de I. Em. Bobancu. Prețul 24 bani (+ 3 b. porto.)

Dr. Iosif Frappotti prelucrată de Ioan Papiu. Prețul 60 bani plus 10 bani porto.

„Considerațiuni istorice asupra asociațiunii popoarelor și aplicațiunile lor la națiunea noastră“ de Ioan Climeru profesor la București. Prețul 2 cor. (+ 10 bani porto.)

Țigani, schiță istorică, de I. P. Reteganul. Prețul 1 cor. (+ 10 bani porto.)

Prosă și versuri, fabule de Gr. M. Alexandrescu prețul 30 b. plus 5 b. porto.

Cu vârful penei, scrieri satirico-humoristice de Antoniu Pop 1 Cor. plus 10 b. porto.

Poezii de Vasile Ranta Buticescu. Edițiunea „Amicului Familiei“. Prețul 1 cor. 20 b. plus 10 b. porto.

Umbre și lumini poezii de Em. Păvăleanu, cor. 2-50 (porto 20 b.)

Asupra situațiunii, articoli și foșoare de Ion A. Lăpădat. Preț. 40 b. pl. 10 b. porto)

Istoria legii noue scrisă de Dr. Victor Szmigelski. Tomul II: Isus ca preot. Cu aprobarea Prea veneratului Ordinariat metropolitan gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș. Prețul 3 cor. 40 b. plus 20 b. porto.

Influența franceză în România de Al. Xenopol profesor la universitatea din Iași Cu 50 b. + 5 b. porto.

Cugete și considerațiuni din experiența vieții lui Arghirobarb. Conține 170 de sfaturi înțelepte, scose din păstănia vieții. Prețul 20 b. (cu posta 24 b.

„Caractere morale, exemple și sentințe ucluse din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne“ de Ioan Popea Prețul cor. 2.50 (cu posta cor. 2.70.) Pentru România 3 Lei, la care este a se adauge și portul postal.

Novela de Sienkiwicz: „Natură și viață“. „Suga veche“ și „Ianco musicant.“ Traducere de I. C. Panțu; o broșura de 192 pag. Prețul 80 bani + 5 bani porto.

I. C. Panțu: „In plasă“. „In Baltă“. „Oale grea“. „La Căde“. „La cărciuma lui Triplie.“ Schițe din viața dela țera. O broșura de 112 pag. cu prețul 40 bani (+ 5 bani porto.)

I. C. Panțu: „La țerg“, povestire din viața unui cioban. O broșură din 32 pag. cu prețul 16 bani + 3 bani porto.

Români Seceleni. Causale decadenței lor economice și mijlocele de îndreptare. Disertațiune de Ioan I. Lăpădat. 30 bani plus 5 bani porto.

Trilby, roman în românește de Afina Tuscia. Prețul 2 cor plus 20 bani porto.

„Castelul din Carpați“, roman din viața poporului român din Ardeal, de Jules Verne, tradus de d-l Dr. Victor Onișor cu o prefață de Dr. Eliă Dăianu. O carte foarte interesantă, care n'ar trebui să lipsească de pe masa nici unui Român. — Exemplarul broșat edit. populară 1 cor. 60, broșat edit. de lux 2 cor 40 (plus 10 b. porto), legat 4 cor. (plus 20 b. porto).

Dietetica populară, scrisă cu deosebită considerațiune la modul de vețuire a țeranului român, de Simeon Stoica, medic pensionat. Conține vre o 25 figuri în text. Se vinde acum în loc de cor. 1.60 cu 1 cor. + 10 b. porto)

Fie-care scie, că

**Semînțele impregnate de napi
a le lui**

MAUTHNER

**pentru nutreț, dau cele mai bune
rôde, de asemenea că**

**Semînțele pentru grădini de bucatărie,
furnisează cele mai frumoase
Zaravaturî,
și din semînțele de flori**

**ale lui Mauthner ies cele mai
frumôse flori.**

**Cu un cuvânt semînțele lui
Mauthner sunt cele mai bune.
depositele cele mai mari și prețu-
rile de tot ieftine.** 865,5—48.

Cursul la bursa din Viena.

Din 4 Martie n. 1903

Renta ung. de aur 4%	121 10
Renta de corone ung. 4%	99 55
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	93 05
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	99 20
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99 25
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	94 —
Bonuri rurale croate-slavone . . .	99 25
Impr. ung. cu premii	201 —
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin .	159 25
Renta de hârtie austr.	100 55
Renta de argint austr.	100 55
Renta de aur austr.	121 10
Rente austr. 4% de corone	101 10
Losuri din 1860.	154 25
Acții de-ale Băncei austro-ungară .	157 79
Acții de-ale Băncei ung. de credit. 739.—	
Acții de-ale Băncei austr. de credit	684 75
Napoleoniori	19 09
Mărci imperiale germane	117 10
London vista	240 15
Paris vista	95 55
Note italiene	95 50

Nr. 544—1903.

Concurs.

Camera cercuală de comerț și industrie în Brassó, publică **Concurs** de concurență de prețuri pentru **planuri de zidire și preliminar de cheltueli,**

pentru **zidirea** unei case a Camerei de comerț pe terenul casei orașenești nr. 18, din Strada Porții. Suma de zidire este preliminară cu **75,000 corone.**

În această sumă nu sunt cuprinse cheltuelile pentru aranjamentul intern, conducerea gazului, apei și a sobelor.

Două proiecte ce vor fi recunoscute de juriu, ca cele mai bune se vor remunera cel dintâi cu 600 cor., cel de al doilea cu 400 cor.

Amândouă planuri premiate de vin proprietatea Camerei.

Terminul pentru concurs este **30 Aprilie** a. c. 12 ore a. m.

Un conspect de orientare pentru localitățile trebuincioase de cancelarie și alte încăperi, se poate vedea în Birou Camerei de comerț, Strada Porții nr. 65.

Camera își rezervă dreptul de libere dispoziții în totă privința și a alege proiectul, care se execută.

Brassó, 3 Martie 1903.

Camera cercuală de comerț și industrie:
Fabrițius m. p. Thomas m. p.
president. 1—2.(871) secretar.

Cursul pieței Brașov.

Din 4 Martie n. 1903.

Bancnot rom. Cump.	18.80	Vënd.	18.84
Argint român. „	18.60	„	18.76
Napoleon'd'or. „	18.90	„	18.94
Galben' „	11.20	„	11.30
Mărci germane „	116.90	„	117.20
Seris fonc. Albina 5%	101.—	„	102.—
Lire turcesci „	21.40	„	—
Ruble Rusesct „	—	„	—

ANUNCIURI

sunt a se adresa subscrișorilor
administratiunii. în cazul pu-
blicării unui anunciu mai mul-
de odată se face scădământ
care creșce cu cât publicarea
se face mai de multe-ori.

Admi istr. „Gazetei Trans.“

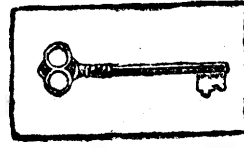
Săpun SCHICHT.

MARCA:

Cerbu și Cheia

Săpunul cel mai bun și cu spor
și prin urmare și
cel mai ieftin.

Nu conține ingrediente străine vătămătoare.

Se capătă pretutindenî

La cumpărare se se observe, ca pe fie care bucată de săpun
se fie numele „Schicht“ și una din mărcile sus indicate.

87—40.(725)

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai
bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot
felul de caractere de litere din cele mai moderne
este pus în pozițiune de a puté esecuta **ori-ce**
comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DEFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru tôte speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

*Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, în tolä măvimea.*

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul
tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, eta-
giul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Co-
mandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“
se pot face ori și când pe timp mai
indelungat séu lunare.

„Gazeta Transilvaniei“
cu numărul à 10 fil. se vinde
la librăria și Nic. I. Ciurcu
la Eremias Nepoții.

A V I S.

Prenumerățiile la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face și re-
inoi ori și când la 1-ma și 15 a fie-cărei luni.

Domnii abonenți se binevoiască a arăta în deosebî, când voiesc a
espedarea se li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou se binevoiască a scrie adresa lă-
murit și se arete și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“